

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2024-836

17.9.2024

KNIF Trygghet Forsikring AS

Bygning - innbo (kombinert)

Brann – tap av div. gjenstander – midlertidighetskriteriet.

Sikredes båthus brant ned. Sikrede hadde ikke tegnet innboforsikring på båthuset og meldte krav om erstatning for gjenstandene under innboforsikringen på boligen sin. Sikrede opplyste om at han drev med utleie hjemme, og derfor hadde begrenset lagringsplass. Han lagret gjenstandene i båthuset, men brukte dem hjemme, på tur eller andre steder etter behov. Foretaket avsto erstatning for de fleste gjenstandene, da gjenstandene ikke var "midlertidig" borte fra forsikringsstedet. Sikrede mente imidlertid at innboforsikringen måtte dekke tapet, da båthuset lå 200 meter i luftlinje fra boligen og gjenstandene var vinterlagret der. Han viste også til at han kjente flere som hadde fått erstatning for gjenstander som de hadde lagret i båthus av sine foretak. Nemnda kom til at dørene og gummibåten ikke var omfattet av borteforsikringen, og at sikrede ikke hadde sannsynliggjort at de øvrige gjenstandene var "midlertidig" borte fra forsikringsstedet.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om dekning for innbo etter brann.

Sikrede har innboforsikring på adressen Y. Innboforsikringen har følgende vilkår:

2. Hvor forsikringen gjelder

2.1 På forsikringsstedet

Forsikringen gjelder på det sted som er nevnt i forsikringsbeviset (forsikringsstedet).

2.2 Utenfor forsikringsstedet

Forsikringen gjelder i Norden:

For innbo, løsøre, penger og verdipapirer som midlertidig befinner seg utenfor forsikringsstedet. [...]

3.1 Innbo og løsøre

Forsikringen omfatter innbo og løsøre i hjem eller fritidsbolig med inntil det beløpet som er angitt i forsikringsbeviset [...]

Forsikringen omfatter **ikke**:

Fritidsbåt og påhengsmotor inklusive deler og tilbehør utover det som er nevnt i punkt 3.1.6. Likevel omfattes kano, kajakk og seilbrett.

3.1.6 Fritidsbåt

Fritidsbåt med lengde inntil 15 fot og påhengsmotor inntil 10 HK, inklusive deler og tilbehør, når dette befinner seg på forsikringsstedet. Samlet erstatning er begrenset til kr 40 000.

Sikredes sjøhus brant ned. Diverse gjenstander ble ødelagt som følge av brannen.

Sikrede meldte inn krav om erstatning under sin innboforsikring for adressen Y. Foretaket svarte at sikredes innboforsikring for Y i utgangspunktet ikke dekket gjenstander på en annen adresse. Forsikringen dekket kun gjenstander som midlertidig befant seg utenfor forsikringsstedet. Foretaket spurte sikrede om å utarbeide en liste over gjenstander som midlertidig befant seg utenfor Y.

Sikrede opplyste at han brukte sjøhuset som ekstra lagringsplass, og han brukte tingene hjemme etter behov. Videre skrev sikrede at han leide ut flere leiligheter, og han flyttet møbler inn og ut etter leietakernes behov.

Deretter oversendte sikrede en liste over gjenstander som ble skadet i brannen. Listen omfattet blant annet båtutstyr, verktøy, campingutstyr og møbler.

Foretaket besluttet å dekke en stige, en drill og fisk i fryseren. Erstatningen utgjorde kr 4 600. Foretaket opplyste om at forsikrede biler, bobiler og båter måtte håndteres av avdeling for bil- og båtskader.

Sikrede klaget på foretakets vurdering og anførte at innboforsikringen gjaldt utenfor hjemmet i Norden. Videre skrev sikrede at løsøret befant seg i båthuset/båtgarasjen, som var ca. 200 meter i luftlinje fra huset hans. Ifølge sikrede var gjenstandene vinterlagret i båthuset. Tre andre personer som hadde lagret tingene sine i sjøhuset hadde fått erstatning av sine foretak.

Foretaket behandlet ikke klagen før saken ble brakt inn for Finansklagenemnda. Sikrede forklarte da at møblene hadde stått i båthuset i kanskje to år, og at han tok med møblene til utleieleilighetene etter behov. Videre kom sikrede med enkelte nye opplysninger angående andre gjenstander. Han skrev at han brukte verktøyet hjemme etter behov. Sikrede skrev også at han brukte campingutstyret når han reiste vekk. Fiskestengene brukte sikrede på hytta eller til å fiske i elver. Følgelig mente sikrede at alt var vinterlagret i båthuset.

Sikrede krever dekning for gummibåt på syv fot, verktøy, fiskeutstyr, tilbehør til båter, campingutstyr, dører til leiligheten, møbler m.m. under innboforsikringen til Y og anfører at gjenstandene var midlertidig vinterlagret i sjøhuset. Sikrede hadde lite plass i huset sitt pga. utleie og lagret derfor tingene i sjøhuset. Gjenstandene ble brukt hjemme, i båten eller andre steder etter behov. Videre flyttet sikrede møblene til utleieenheterne i X og Y etter leietakernes behov.

Sikrede anfører også at båthuset ligger 200 meter i luftlinje fra adressen Y. Ettersom båthuset lå nærme forsikringsstedet, burde gjenstandene være dekket av innboforsikringen.

I tillegg viser sikrede til at han kjenner flere andre som har brukt innboforsikringen på hjemadressen sin og fått erstatning for gjenstander som de hadde i båthuset. I deres forsikringer står det at forsikringen dekker garasje og bod.

Sikrede anfører også at foretaket må erstatte båthengerne. Ifølge forsikringsvilkårene har sikrede krav på erstatning inntil kr 40 000 for båthengere. Sikrede viser til at man ikke tar med seg båthengere hjem. Han viser også til at han ikke setter fra seg båter eller verktøy i garasjen hjemme når han har et båthus. Det kan ikke stilles krav om at gjenstandene naturlig skal høre hjemme på adressen Y.

Forsikringsforetaket avviser ansvar. Sikrede har tegnet to innboforsikringer for adressene X og Y med like vilkår. Det fremgår av vilkårenes pkt. 2.2 at forsikringen gjelder for innbo som midlertidig befinner seg utenfor forsikringsstedet. Sikrede har ikke redegjort for alle gjenstandene eller gitt en beskrivelse som tilsier at gjenstandene tilhørte på en annen adresse med gyldig innboforsikring i foretaket, men har tvert om bekreftet at de fleste gjenstandene befant seg på skadestedet til enhver tid, og at det ikke er tale om innbo og løsøre på noen av eiendommene med forsikring.

Foretaket anfører også at det ikke er naturlig å benytte seg av de fleste av tingene på adressene X og Y. De fleste gjenstandene hører naturlig til i et sjøhus.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om sikrede har krav på erstatning for diverse gjenstander som ble skadet under brann.

Sikredes forsikring for forsikringssted X og Y gjelder i utgangspunkt for "det sted som er nevnt i forsikringsbeviset (forsikringsstedet)" jf. vilkårene pkt. 2.1. Det betyr at gjenstander som befinner seg på annet sted ikke er omfattet av disse forsikringene. Forsikringene har imidlertid også en dekning utenfor forsikringsstedet:

For innbo, løsøre, penger og verdipapirer som midlertidig befinner seg utenfor forsikringsstedet. [...]

Sikrede har fremlagt en liste datert 18.3. med over 50 gjenstander. Det er tale om fiskeutstyr, båtutstyr, dører til en leilighet, campingutstyr, verktøy og møbler. I tillegg krever sikrede erstatning for en gummibåt på syv fot og for båthengere.

Spørsmålet blir om disse gjenstandene "midlertidig befinner seg utenfor forsikringsstedet". Formuleringen betyr at gjenstandene hører til forsikringsstedet, men midlertidig befinner seg på et annet sted, dvs. at gjenstandene har vært på forsikringsstedet og/eller er ment å skulle plasseres der, jf. også FinKN 2015-150:

Midlertidighetskriteriet i borteforsikringen innebærer et krav om at tingen må ha en viss tilknytning til forsikringsstedet. [...] Dersom tingen aldri har blitt oppbevart på forsikringsstedet og heller ikke er planlagt å skulle oppbevares der, kan den etter nemndas syn ikke sies å være midlertidig utenfor forsikringsstedet. Dette er også lagt til grunn i juridisk teori, jf. Arntzen, Forsikringsrett (1995) s. 105:

Borteforsikringen omfatter bare ting som før eller senere skal til forsikringsstedet for å brukes eller oppbevares der. Det er verken nødvendig eller tilstrekkelig at tingene tidligere har vært på forsikringsstedet.

Midlertidighetskriteriet innebærer altså at gjenstanden må ha en viss tilknytning til forsikringsstedet. Videre omfattes kun gjenstander som "midlertidig" befinner seg et annet sted, jf. FinKN 2009-104:

Nemnda kan ikke se at det birøkerutstyr som ble lagret ved hytta kan sies å ha vært midlertidig borte fra forsikringsstedet. Som det fremgår av FSN 4423 forutsetter dette at utstyret skulle bringes tilbake til forsikringsstedet "innenfor en overskuelig fremtid". Brannen skjedde i januar måned, og nemnda legger til grunn at utstyret var lagret ved hytta siden forrige sesong. Det er heller ikke anført at – og er uansett ikke indikasjoner på – at dette skulle fraktes tilbake til forsikringsstedet før eventuelt ny sesong. Lagring over så lang tid er ikke å anse som midlertidig.

Midlertidig betyr altså at gjenstanden skal tilbake til forsikringsstedet "innenfor en overskuelig fremtid".

Nemnda ser i det følgende på de forskjellige grupper av gjenstander med utgangspunkt i disse kriteriene.

Fiskeutstyr, båtutstyr, verktøy og campingutstyr

Sikrede har forklart at han brukte sjøhuset til å lagre disse gjenstandene for vinteren, og at han brukte dem etter behov hjemme. Han har også forklart at han har begrenset plass hjemme pga. utleie, og derfor lagrer en del gjenstander i båthuset. Videre har han forklart at han bruker campingutstyret når han reiser vekk og fiskeutstyret på hytta eller andre steder. Verktøyet brukes hjemme etter behov.

Ut fra disse forklaringene er det uklart om gjenstandene kun var vinterlagret i sjøhuset eller om gjenstandene var lagret der permanent pga. utleie på forsikringsstedet. Det er følgelig uklart om gjenstandene skulle oppbevares på forsikringsstedet innen overskuelig fremtid. Dersom gjenstandene var lagret mer permanent i båthuset pga. utleie, kan de ikke sies å være "midlertidig" borte fra forsikringsstedet.

En del av disse gjenstandene hører også mer naturlig hjemme i et sjøhus enn i et vanlig hus. Dette gjelder fiskeutstyr og båtutriggere. Videre har sikrede forklart at han bruker campingutstyret når han reiser vekk og fiskeutstyret når han er på hytta eller fisker i elver. Han har også forklart at båtutriggerne stod i sjøhuset i påvente av salg eller utsetting. Disse gjenstandene brukes altså ikke på forsikringsstedet, og ut fra sikredes forklaring har han ikke planlagt å oppbevare dem på forsikringsstedet i nær fremtid.

Nemnda kan derfor ikke se at det er sannsynliggjort at disse gjenstandene var "midlertidig" borte fra forsikringsstedet.

Møbler

Sikrede krever erstatning for skade på spisebord, et kjøkkenbord, fire lenestoler og en benk. Han har forklart at møblene ble flyttet mellom leilighetene og båthuset etter leietakernes behov, og at de hadde stått i båthuset i ca. to år da båthuset brant ned. Det er ukjent når møblene eventuelt skulle tilbake til forsikringsstedet. Dette innebærer at møblene hadde stått i båthuset over en lang periode, og det er usikkert om møblene skulle tilbake til forsikringsstedet innen en overskuelig fremtid. Det er derfor ikke sannsynliggjort at møblene var "midlertidig" borte fra forsikringsstedet.

Sikrede har etter dette ikke krav på erstatning for møblene.

Dører til leiligheten

Sikrede krever erstatning for fire dører som skulle settes inn i hans leilighet.

Ettersom det var planlagt å sette inn dørene i leiligheten, var dørene "midlertidig" utenfor forsikringsstedet, jf. pkt. 2.2.

Borteforsikringen gjelder for bl.a. innbo og løsøre. Uttrykket "innbo" betyr gjenstander som naturlig hører til en bolig og ikke del av selve boligen. Uttrykket "løsøre" betegner motsetningen til bygning. Både "innbo" og "løsøre" må derfor avgrenses mot bygning, jf. også FinKN 2021-1185. Dører som er inkorporert i en bygning er klart en del av bygningen. Det er mer usikkert om bygningsdeler kan karakteriseres som løsøre før de er inkorporert. Nemnda mener utgangspunktet her må være hvordan de aktuelle bygningsdelene ville vært kvalifisert om de hadde befunnet seg på forsikringsstedet fordi det er forsikringen for forsikringsstedet som gjelder for borteforsikringen. Sikrede har forklart at dørene skulle settes inn i den forsikrede leiligheten. Det er da mest nærliggende å karakterisere dem som bygningsdeler tilhørende leiligheten som ble mellomlagret i sjøboden. I så fall er de ikke omfattet av borteforsikringen.

Gummibåt

Sikrede krever også erstatning for en gummibåt på syv fot.

Vilkårene pkt. 3.1 angir at forsikringen ikke dekker "fritidsbåt og påhengsmotor inklusive deler og tilbehør utover det som er nevnt i punkt 3.1.6". Videre fastsetter vilkårs pkt. 3.1.6 følgende om erstatning for fritidsbåter:

Fritidsbåt med lengde inntil 15 fot og påhengsmotor inntil 10 HK, inklusive løse deler og tilbehør, når dette befinner seg på forsikringsstedet. Samlet erstatning er begrenset til kr 40 000.

Etter ordlyden omfattes båt inntil 15 fot såfremt båten befinner seg "på forsikringsstedet". Dette fremstår som en forutsetning for dekning, slik at borteforsikringen ikke gjelder denne gjenstanden, jf. også FinKN 2021-323. Gummibåten er derfor ikke omfattet av borteforsikringen.

Sikrede anfører at han kjenner tre personer som har mottatt erstatning for gjenstander som var i båthuset fra sine forsikringsforetak. Dette er ikke avgjørende for hvilken dekning sikrede har under sin forsikringsavtale.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Foretaket gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Merete Anita Utgård (bransjerepresentant) og Hege Sundby (forbrukerrepresentant).